

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

МАТЕРІАЛИ

*IV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет - конференції*

14 - 15 лютого 2019 р.
Україна, м. Полтава

УДК 636.09

В 52

Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції, 14 – 15 лютого 2019 року. – Полтава: ТОВ НВП “Укрпромторгсервіс”, 2019. – 184 с.

Збірник містить матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції «Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині» з актуальних напрямів сучасної ветеринарної медицини.

Редакційна колегія:

Євстаф’єва В. О., д. вет. н., професор; *Кручиненко О. В.*, к. вет. н., доцент; *Корчан Л. М.*, к. вет. н.; *Михайлютенко С. М.*, к. вет. н.; *Мельничук В. В.*, к. вет. н.; *Бородай Є. О.*, к. вет. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Полтавської державної аграрної академії
Міністерства освіти і науки України
(протокол № 15 від 28.02.2019 р.)*

Відповідальний за випуск:

к. вет. н. Корчан Л. М.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

© Полтавська державна аграрна академія, 2019

З М І С Т

СЕКЦІЯ 1

НЕЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ М'ЯСНИХ ПАШТЕТІВ МЕТОДОМ МІКРОСТРУКТУРНОГО АНАЛІЗУ <i>Гавриліна О. Г., Абрамович М. М.</i>	9
ПОРІВНЯННЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ФАРШУ КОВБАС ЗВИЧАЙНИХ ТА КАТЕГОРІЇ ЕКО ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МІКРОСТРУКТУРНОГО АНАЛІЗУ <i>Гавриліна О. Г., Найдіон Т. О.</i>	11
ПАТОГІСТОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ЕПУЛІСІВ СОБАК <i>Гавриліна О. Г., Васильєва К. М.</i>	14
ГІСТОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ХВОРОБИ МАРЕКА ПТИЦІ <i>Гавриліна О. Г., Оболонська Я. В.</i>	16
ХАРАКТЕРИСТИКА ВІДТВОРНОЇ ЗДАТНОСТІ У КОРІВ ЧОРНО-РЯБОЇ ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРОДИ <i>Демченко В. П., Удовіченко А. А., Корейба Л. В., Гаращук М. І.</i>	20
ЛИСТОПОДІБНА ПУХИРЧАТКА У СОБАК – ХАРАКТЕРНІ КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ТА ДІАГНОСТИКА <i>Євтушенко І. Д.</i>	22
МОНІТОРИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕДУ НА ВМІСТ ПЕСТИЦИДІВ <i>Кіт А. А., Михайлютенко С. М., Кручиненко О. В.</i>	24
ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ РІЧКОВОЇ РИБИ, ЩО РЕАЛІЗУЄТЬСЯ НА КИЇВСЬКОМУ РИНКУ М. ПОЛТАВИ <i>Краморенко А. І., Щербакова Н. С.</i>	26
ВИЗНАЧЕННЯ ПРИДАТНОСТІ КОМБІКОРМУ ДО ЗГОДОВУВАННЯ ПТИЦІ ЗА КИСЛОТНИМ ЧИСЛОМ ЖИРУ <i>Кузьменко Є. А.</i>	28
ФАРМАКО-ТЕРАПЕВТИЧНА ОЦІНКА ВПЛИВУ ПРЕПАРАТІВ ТРАУМЕЛЬ І ФОСФОР-ГОМАККОРД НА ПОКАЗНИКИ ФЕРМЕНТІВ ЗА КОМПЛЕКСНОЇ ТЕРАПІЇ СОБАК, ХВОРИХ НА КАТАРАЛЬНУ БРОНХОПНЕВМОНІЮ <i>Кушнір В. Ю.</i>	30

ПОШИРЕНІСТЬ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ СЕРЕД КОТІВ М. ПОЛТАВА ЗА 2017 РІК	
<i>Локес-Крупка Т. П., Мильченко І. В.</i>	36
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ІНГІБІТОРІВ АНГІОТЕНЗИНПЕРЕТВОРЮЮЧОГО ФЕРМЕНТУ (іАПФ) ПРИ ХРОНІЧНІЙ НИРКОВІЙ НЕДОСТАТНОСТІ (ХНН) У КОТІВ	
<i>Мечет Л. І.</i>	38
КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ ГЕПАТИТУ В СОБАК	
<i>Нос А. П., Канівець Н. С.</i>	41
СПЕКТР ІНТРАЦИСТЕРНАЛЬНИХ ПРОТИМАСТИТНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ ВЕТЕРИНАРНОМУ ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ	
<i>Франчук-Крива Л. О., Кривий М. Ф., Храпцун В. В.</i>	43
ВПЛИВ ТОКСИЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ НА ОРГАНОЛЕПТИЧНІ ПОКАЗНИКИ МОЛОКА	
<i>Щербакова Н. С., Максимова Ю. Ю.</i>	46
ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ МОЛОКА, ЩО РЕАЛІЗУЄТЬСЯ НА СПОЖИВЧОМУ РИНКУ М. ПОЛТАВА	
<i>Щербакова Н. С., Мовсисян С. А., Передера Ж. О.</i>	48

СЕКЦІЯ 2

ЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗМІШАНИХ НЕМАТОДОЗІВ КОНЕЙ	
<i>Антіпов А. А., Бахур Т. І., Гончаренко В. П., Джміль В. І., Ярова К. М.</i>	51
ЛІКУВАННЯ КОНЕЙ ЗА ЗМІШАНОЇ НЕМАТОДОЗНОЇ ІНВАЗІЇ	
<i>Антіпов А. А., Бахур Т. І., Гончаренко В. П., Джміль В. І., Ярова К. М.</i>	54
РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЕЗОФАГОСТОМОЗНОЇ ІНВАЗІЇ СЕРЕД СВИНЕЙ ТА ВІКОВА ДИНАМІКА ЦІЄЇ ІНВАЗІЇ	
<i>Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Шмаюн С. С.</i>	57
ЛІКУВАННЯ СВИНЕЙ ЗА ЕЗОФАГОСТОМОЗНОЇ ІНВАЗІЇ	
<i>Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Шмаюн С. С.</i>	59
КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ТА МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ У ПАТОГЕНЕЗІ НОТОЕДРОЗУ КОТІВ	
<i>Бахур Т. І., Антіпов А. А., Гончаренко В. П.</i>	62

4. Ефективність Промектину 1 %-го ін'єкційного розчину за кишкових нематодозів свиней / А. А. Антіпов та ін. *Науковий вісник НУБіП*. 2013. Вип. 188 (3). С. 191–194.

5. Зажиттєва та посмертна діагностика гельмінтозів тварин. Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини та слухачів Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини / С. І. Пономар та ін. Біла Церква, 2003. 54 с.

КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ТА МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ У ПАТОГЕНЕЗІ НОТОЕДРОЗУ КОТІВ

Бахур Т. І., к. вет. н., доцент,

Антіпов А. А., к. вет. н., доцент,

Гончаренко В. П., к. вет. н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква

Актуальність проблеми. Нотоедроз – захворювання м'ясоїдних, частіше родини котячих, а також лабораторних тварин і людей. Збудником нотоедрозу є акариформний кліщ *Notoedres cati* (Hering, 1838). Нотоедроз є досить поширеним захворюванням як домашніх, так і бродячих котів на території України [1, 2].

Зараження збудниками нотоедрозу котів відбувається контактним шляхом, кліщ не володіє специфічністю. Пік інвазії спостерігається навесні і восени [3].

Метою нашої роботи було встановити особливості клінічного перебігу та морфологічні показники крові котів у патогенезі нотоедрозної інвазії.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводили на базі ветеринарної клініки ПП «Кіт і пес «12» (м. Вінниця). Для визначення впливу *Notoedres cati* на організм котів, формували групи (n=5) із тварин змішаних порід віком 1–3 роки масою 3–4,5 кг. Дослідна група складалась із котів, хворих на нотоедроз, за інтенсивності інвазії 5,8–9,3 екземплярів живих кліщів у досліджуваному мазку. Контроль складали здорові тварини, у зішкрібках шкіри яких не було виявлено збудників нотоедрозу, а клінічне обстеження не показало жодних ознак патології.

Проби крові відбирали зранку до годівлі з *Vena cephalica antebrachii*. Відбір крові, консервування, обробку та її зберігання здійснювали згідно з існуючими методиками [4]. Гематологічні показники визначали загальноприйнятими методами [5].

Результати досліджень. За результатами проведених нами досліджень, клінічна картина нотоєдрозу дослідних котів у 100 % випадків проявлялась ураженнями шкіри голови (лоб, спинка носа, надбрівні дуги та вуха). Окрім того, виявляли такі симптоми як: появу дрібних вузликів і пухирців (у 2-ох котів із 5-ти), пухирі, в місцях локалізації яких шерсть частково або повністю випадала (3 із 5-ти), помірно виражений свербіж (3 із 5-ти), загальне пригнічення (1 із 5-ти), локальну болючість – у тому числі щелеп, що перешкоджало споживанню корму, особливо твердого (2 із 5-ти) та різке схуднення (1 із 5-ти).

У результаті дослідження морфологічних показників крові котів, хворих на нотоєдроз визначено підвищення кількості лейкоцитів на 69,1 % ($p < 0,01$), табл.

Таблиця

**Морфологічні показники крові котів,
інвазованих *Notoedres cati*, $M \pm m$ (n=6)**

Показники		Неінвазовані коти	Інвазовані коти	
Еритроцити, Т/л		7,44±0,23	6,92±0,21	
Лейкоцити, Г/л		13,90±0,62	23,50±0,52**	
Лейкограма, %	Базофіли	-	2,70±0,09	
	Еозинофіли	2,70±0,08	8,20±0,31**	
	Нейтрофіли	Ю	-	4,80±0,18
		П	5,20±0,25	8,80±0,32**
		С	69,30±3,26	50,80±1,71*
	Лімфоцити		20,60±0,73	19,10±1,28
Моноцити		2,20±0,11	5,60±0,26**	

Примітка. * $p < 0,01$, ** $p < 0,001$ – порівняно з групою неінвазованих котів.

У лейкограмі крові котів цієї групи, також встановлено суттєві відхилення. Так, у крові хворих тварин з'являються базофіли (2,70±0,09 %), яких не було виявлено у здорових. Кількість еозинофілів була більшою в 3 рази ($p < 0,001$). Було відмічено появу юних нейтрофілів (4,80±0,18 %), збільшення кількості паличкоядерних – на 69,2 % ($p < 0,001$) та зменшення сегментоядерних – на 26,7 % ($p < 0,01$). Кількість моноцитів у крові інвазованих тварин перевищувала таку в крові здорових у 2,5 рази ($p < 0,001$).

Отримані нами результати вказують на глибокі комплексні порушення функціонування систем та органів організму котів за нотоєдрозу. Так, зростання загальної кількості лейкоцитів є ознакою розвитку загального запального процесу в організмі. На гостре запалення також вказує зсув нейтрофільного ядра лейкограми вліво, аж до появи юних нейтрофілів. Еозинофілія та базофілія у крові інвазованих котів спричинені сенсibiliзацією

організму під впливом паразитарних агентів. Моноцитоз, на нашу думку, спричинений реакцією організму на збудників вторинних інфекцій, які ще більше посилюють запальний процес [5].

Висновок. У результаті дослідження основоположних аспектів патогенезу нотоєдрозу котів встановлено, що ураженню піддається не лише шкіра. У патологічний процес комплексно втягуються всі системи та органи тварини-хазяїна.

Література

1. Бахур Т. І., Побережець С. П. Зміни гематологічних показників у котів за нотоєдрозу та внаслідок лікування різними способами. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького*. 2016. Т. 18. № 2 (66). С. 3–7.

2. Антипов А. А., Бахур Т. И., Фещенко Д. В. Клинические и гематологические показатели у кошек при нотоэдрозе. *Ученые записки УО ВГАВМ*. 2017. Т. 53. Вып. 1. С. 9–12.

3. Foley R. H. A notoedric mange epizootic in an island's cat population. *Fel Pract.* 1991. № 19. P. 8–10.

4. Власенко В. М., тихоню Л. А., Рубленко М. В. Оперативна хірургія, анестезіологія і топографічна анатомія. Біла Церква, 2003. С. 378.

5. Интерпритация гематологических исследований / Л. М. Верхоглядова и др. *Ветеринарна практика*. 2008. № 8. С. 18–23.

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

STENOCEPHALIDES FELIS (BOUCHE, 1835), ВИДІЛЕНИХ ВІД СОБАК

Горб К. О.* , аспірант,

Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

Актуальність проблеми. Блохи (Siphonaptera) – відокремлений ряд комах – облігатних тимчасових гніздово-норових паразитів ссавців і, в меншій мірі, птахів. В даний час відомо близько 2000 видів і підвидів бліх. Вони є переносниками збудників природно-вогнищевих хвороб людини і тварин, найбільше значення з яких мають чума і ендемічний тиф. Блохи широко поширені на всіх континентах, включаючи Антарктиду. Їх види зустрічаються

---

* Науковий керівник – доктор ветеринарних наук, професор Євстаф'єва В. О.

Наукове видання

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

МАТЕРІАЛИ

*IV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції*

**14 – 15 лютого 2019 р.
Україна, м. Полтава**

Відповідальний за випуск:
к. вет. н. *Корчан Л. М.*

Комп'ютерний набір і верстка:
Коваленко В. О.

Віддруковано в ТОВ НВП “Укрпромторгсервіс”
36039, м. Потава, вул. Пушкіна, 103, к. 102

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ПЛ № 9 від 20.06.2001

Підп. до друку 28.02.2019. Формат 84x60/16. Папір офс.
Гарнітура Times New Roman. Друк різogr. Ум. друк. арк. 11,16.
Наклад 300 прим.